

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗ

*Ομοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίου

Η ΓΛΩΣΣΑ ΙΩΣΗΦ ΤΟΥ ΥΜΝΟΓΡΑΦΟΥ

*Εἰς μνήμην προῶτως θανόντος συναδέλφου
Giuseppe Rossi Taibbi (Palermo † 1972)*

Ἰωσήφ ὁ Ὑμνογράφος (816 - 886) γέννημα καὶ θρέμμα τῆς Πανόρμου (Palermo) Σικελίας, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἐκεῖθεν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἀράβων (831) καὶ διὰ Πελοποννήσου νὰ ἔλθῃ εἰς Θεσσαλονίκην, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου αἱ τύχαι αὐτοῦ εἶναι γνωσταί. Περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ (ὅπερ κατέγραψεν ἐκ κωδίκων) διέλαβεν ἐσχάτως ἐν τῇ διδακτορικῇ αὐτοῦ διατριβῇ ὁ ἐμὸς μικρανειὸς Εὐτύχιος Ἰω. Τωμαδάκης¹. Διεχώρισε δὲ τὸ ἔργον Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου ἀπὸ τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Στουδίτου ἐπὶ τῇ βάσει νέων κριτηρίων ἰδία περὶ τῶν ἐν τοῖς λειτουργικοῖς βιβλίοις κανόνων.

Θεωρῶν ὅτι τὴν τε ἀσφαλῆ διάκρισιν τῶν ἔργων τῶν δύο Ἰωσήφ καὶ τὴν γλωσσικὴν ἐκατέρου κατάρτισιν, πρωτοτυπίαν καὶ τὸ ὕφος ἠθέλεν ἐξυπηρετήσῃ ἡ ἐξέτασις τῆς γλώσσης αὐτῶν, ἐπροχώρησα πρῶτον εἰς τὴν λημματογράφησιν ὑπερδιακοσίων γνησίων (μὴ ἀμφιλεγομένων) κανόνων κ.ἄ. στιχηρῶν ἐπωνύμων ἔργων Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου, σημειῶν οὐχὶ πάσας τὰς λέξεις ἀλλ' ἰδία τὰς συνθέτους, τὰς ἀλεξικογραφήτους, τὰς σπανίας χρήσεως, τὰς ἰδιαζούσης ἐννοίας (γνωστὰς ἤδη μὲ ἀλλην σημασίαν), τοὺς ἀγιολογικοὺς ὅρους καὶ τοὺς φυσικοὺς ὅρους (γῆ, οὐρανός, θάλασσα, ἀστέρες, ζῆα, πτηνά, δένδρα κτθ.), ἀνερχομένους εἰς 2500 περίπου. Τούτων παραδίδω ὁρμαθὸν περαιτέρω, διὰ νὰ δείξω τὸν γλωσσικὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἱκανότητα τοῦ Ὑμνογράφου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπίδρασιν ἣν εἶχον ἐπ' αὐτοῦ ἡ κλασσικὴ, ἑλληνιστικὴ, πρωτοβυζαντινὴ, πατερικὴ καὶ ἡ ὕμνογραφικὴ τῆς Ἀνατολῆς γραμματεία, ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου, τῶν τραγικῶν, τῶν ἐνδόξων φιλοσόφων, ἱστορικῶν κ.ἄ. συγγραφέων, μέχρις αὐτοῦ τοῦ Ἰω. Δαμασκηνοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ Φωτίου. Τῆς παιδείας ταύτης δ' ὑποθέτω ὅτι

1. Ἰωσήφ ὁ Ὑμνογράφος, βίος καὶ ἔργον, ἐν Ἀθήναις 1971 (Ἀθηνᾶ, σειρὰ Διατριβῶν καὶ Μελετημάτων 11), 8^ο, σσ. 306.

ἔτυχεν ὁ Ἰωσήφ πρωτίστως κατὰ τὸν χρόνον τῶν σπουδῶν του ἐν Σικελίᾳ, ὅπου ἐσπουδάζετο εὐρέως ἢ τε θύραθεν καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν γραμματεία.

Δημοσιεύων ἀλλαχοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος ἐκτενέστερον, περιορίζομαι ἐντεῦθεν νὰ εἰπῶ μόνον ὅτι ἡ μὴ ἀρχαῖζουσα ἀλλὰ καὶ μακρὰν τῆς Κοινῆς γλῶσσα τοῦ Ἰωσήφ Ὑμνογράφου, στηρίζεται ἰδίᾳ εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ Πατέρας, ἱστορικοὺς κ.ἄ. σοφοὺς τοῦ Βυζαντίου. Εἶναι ὅμως τόσον μεγάλη ἡ χρῆσις τῶν λημμάτων τῶν προερχομένων ἐκ τῆς κλασσικῆς Γραμματείας ὥστε, χωρὶς ἐκεῖνα νὰ ἐπαρκοῦν εἰς τὴν ἑκφρασιν τοῦ λόγου τοῦ Ποιητοῦ, νὰ παρέχουν εἰκόνα τῆς συνεχοῦς ροῆς τῆς ἑλληνικῆς ποιητικῆς ἐκφράσεως. Ἀλλὰ καὶ χωρὶς τὴν μεταγενεστέραν γλῶσσαν ὁ Ποιητὴς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἀττικίζων ἀλλ' οὐδὲ τὴν λατρείαν νὰ ὑπηρετήσῃ διὰ τῆς ἀκριβοῦς θεολογικῆς ἐκφράσεως. Παρ' ὅλα ταῦτα τέσσαρας μόνον λέξεις τῆς Κοινῆς εὗρον, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ τρεῖς λατινογενεῖς (*κέλλα*, *μαφόριον*, *παλάτιον*)!

Διὰ τοῦ τμήματος τῆς κατωτέρω δημοσιευομένης Συναγωγῆς λημμάτων ἐλπίζω ὅτι θὰ βοηθηθῇ καὶ ἡ ἐπιχειρουμένη ἑκδοσις τῶν Κανόνων τοῦ Ἰωσήφ Ὑμνογράφου καὶ ἡ διαπίστωσις τῆς γνησιότητος αὐτῶν (τινὲς παρεδόθησαν χωρὶς ὄνομα εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκροστιχίδος, ἥτις πάντοτε εἶναι ἱαμβικὴ, ἑμμετρος). Ἡ φύσις τῆς ἐργασίας δὲν ἐπέτρεπε νὰ παραπέμψω κατὰ κανόνα, στίχον, λειτουργικὸν βιβλίον κλπ. (ᾧδὴν, τροπάριον κτῶ.) ὁπότε ἡ ἐργασία θὰ ἦτο μακρά, ἂν μὴ ἀτελεύτητος. Ἀλλ' ἡ λημματογράφησις ἐγένετο ἀπὸ ἐμὲ προσωπικῶς, ἄνευ μεσολαβήσεως οἰουδῆποτε τρίτου, ὥς καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν λεξικῶν. Καὶ δὲν εἶναι μὲν πλήρης, ἀλλὰ ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι καλύπτει τὸ μέγιστον μέρος τῶν ὄρων οἱ ὅποιοι ἔπρεπε νὰ συλλεγοῦν, ἰδιαιτέρως δὲ τὸ ἐπίθετον (τοῦ ὁποίου τὴν αἰσθητικὴν σημασίαν γνωρίζουν πάντες οἱ γευσθέντες ποιήσεως) καὶ τὴν σύνθεσιν. Ἡ δὲ ταξινόμησις προσέλαβε καὶ χρηστικὸν ἀλλὰ καὶ ἀντιπροσωπευτικὸν χαρακτῆρα (βλ. ἀγιολογικοὺς ὅρους). Παρέχει δὲ τὴν δυνατότητα καὶ εἰς ἐμπειροτέρους μου τῆς ὑφολογικῆς διαπραγματεύσεως τῶν περὶ τὴν σύνθεσιν (καὶ τὰ παρασύνθετα) τοῦ ρέποντος πρὸς τὸν μὴ καθημαξευμένον λόγον Ὑμνογράφου.

ΑΘΗΣΑΥΡΙΣΤΑ ΚΑΙ ΣΠΑΝΙΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΛΕΞΕΩΝ *

Α'. ΑΘΗΣΑΥΡΙΣΤΑ

1. Οὐσιαστικά:

Ἀρειόφρων ὁ (= ὁ τὰ τοῦ Ἀρείου φρονῶν), διάσῳσμα τό, ζωοκνήτωρ ἡ, θεομάκαρ ὁ, περιζῳσμα τό, πρόσξεις ἡ, φωταγωγία ἡ, ψυχολετήρ ἡ.

2. Ἐπίθετα:

Ἡλιοβόλος -ον, ἡλιολαμπής -ές, θεοπύρσεντος -ον, θεοφρόνιμος -ον, ἱερό-
νικος -ον, κοσμοφανής -ές, ὁλότροπος -ον, παγκαλλής -ές, πανευθαλής -ές,
ἐλόφρων -ον, ὑπερεύρυς (αὐτ -ρις) -ον, ὑψηλόνους.

3. Ἐπιρρήματα:

Ἀναπανστικῶς, διακενῶς, ἐνθεαστικώτατα, εὐπειθεστάτως, εὐσθενεστά-
τως, ἱεροτρόπως, νεανικῶς, παικτικῶς.

4. Ρήματα:

Διευπερίζω, ἐκθήγομαι, ἐκπελματοῦμαι, ἐπαναγχονῶ (αὐτ -ίζω), ἐπανα-
στράπτω, καθυπανοίγω, καθυποπλέω, κατακλεῖζομαι, κατευωδιάζω, περιζων-
νῶ, προσεπεινδύω, προσεπικάμπτωμαι, προσεποφείλω, προσεποχοῦμαι, προσ-
σπαράττομαι, ὀριγῶ, ὑπερλάμπω.

Β'. ΣΠΑΝΙΩΤΕΡΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ

1. Οὐσιαστικά:

Ἀγαθοδότης ὁ, ἄγαλμα τό, ἀγάπησις ἡ, ἀγλαΐα ἡ (ἀσκητική) —, αἰ-
κισις ἡ (= αἰκισμός), ἀκροθίνιον τό, ἀκρόρεια ἡ, ἀκτησία ἡ, ἀλέξιμα τό,
ἀλουργίς ἡ, ἀνθομολόγησις ἡ, ἀποκτυπία ἡ, ἀποτομία ἡ, ἀρίστευμα τό.

Βάσις ἡ (τῆς ψυχῆς), βίωσις ἡ.

Γενάσχει οἱ (= Ἀδὰμ καὶ Εὐά), γέρα τὰ (= βραβεῖα), γῆρας τὸ (γεν.
γῆρως).

Δαδονχία ἡ, δῆμος ὁ (ἐχθρῶν· δῆμοι οἱ = πληθὺς), διάδημα τό (μαρ-

* Ἐξ ἀποδελτιώσεως 200 καὶ πλέον κανόνων καὶ ἄλλων ἐμμέτρων ἔργων τοῦ Ποιη-
τοῦ, καὶ ἐκ 2700 λημμάτων διακρίνω 350 περίπου λήμματα ἀθησαυριστῶν ἐν τοῖς Λεξι-
κοῖς (καὶ τοῦ Lampe) λέξεων καὶ ἄλλων τύπων καὶ λέξεων σπανιωτέρων, τεθησαυρισμέ-
νων μὲν ἀλλ' ἐκ μεταγενεστέρων κειμένων ἢ χαρακτηριστικῶν συνθέσεως ἢ μὲ ἀλλην
ἢ παρὰ τῷ Ἰωσήφ σημασίαν. Οὕτω δίδεται ἐπὶ τοῦ παρόντος πενιχρὰ εἰκὼν τοῦ γλωσ-
σικοῦ πλούτου τοῦ διασμήνου Ποιητοῦ τοῦ ἐνάτου αἰῶνος.

τόρων στέφος), διανγία ἡ, διάχυσις ἡ, διέκχυσις ἡ, διπλοῖς ἡ, δορά ἡ (= δέρμα ἀνθρώπου).

Εἰδωλομανία ἡ, ἐκκέντησις ἡ, ἐκσφράγισμα τὸ (ἀνθρώπου, βοός), ἐκφρενῖς ἡ, ἐλατήρ ὁ, ἐλέπολις ἡ, ἐνεδρα τὰ (= αἱ ἐνέδραι), ἔρως ὁ (γλυκὺς Χριστοῦ, ψυχῆς, ἔρως ἐσταύρωται), ἔσοπτρον τό, εὐμορφία ἡ, εὐρωστία ἡ, εὐτεκνία ἡ.

Θεῖον τό (= ὁ Θεός), θεογενεσία ἡ, θεογεννήτωρ ὁ (-ήτρια ἡ), θεοσημεῖαι αἱ (= θεοσημίαι), θέωσις ἡ, θήρατρα τά, θῦμα τὸ (ἐπὶ θυσίας).

Ἱερεῖον τό (= σφάγιον), ἱερολόγος ὁ, ἱκετηρία ἡ, ἱνδαλμα τό.

Καλλιέρημα τό, κενθμὼν ὁ, κινύρα ἡ, κληρουχία ἡ, κλοπὰ τὰ (= τὰ κλαπέντα), κρυμὸς ὁ.

Λαμπάδιον τό, λαμπαδουχία ἡ, λαμπτήρ ὁ (= ἀστήρ).

Νηδὺς ἡ.

Ὀδμαὶ αἱ (= ὀσμαὶ), ὄρημα τό, οὐρανόφρων ὁ.

Παιδοτρίβης ὁ, παλαίσματα τὰ (μαρτύρων), πλουτιστὴς ὁ, πλωτήρης οἱ (= οἱ πλέοντες), πρεσβεῖαι αἱ, προσόχθισμα, πρόσρηξις ἡ.

Ῥαπισμὸς ὁ.

Σκάμμα τό, σκοτόμαινα ἡ, σπαρτίον τό, στεφοδότης ὁ, στέφος τό, σύαγρος ὁ, συγκομιδὴ ἡ (λειψάνων), συμμάρτυς ὁ, σύμπαντα τά.

Τροχαντήρ ὁ.

Υετὸς ὁ.

Φιλομάρτυς, φρυκτωρεῖαι αἱ, φυλακὴ ἡ (= εἰρκτή), φυτοκόμος ὁ.

Χαμενία ἡ, χριστομάρτυς ὁ.

2. Ἐπίθετα:

Ἀγίρως -ον, ἀδιάρρευστος -ον, ἀδιάσειστος -ον, αἰμοβόρος -ον, ἀμβροτόκος -ον, ἀνικμος -ον, ἀόμματος -ον, ἀταπείνωτος -ον, θεοφύτεντος -ον, κατάπικρος -ον, καχέσπερος -ον, ὑλικώτατος -ον.

Βύθιος -ον.

Γηράλεος -ον (γηράλεον εἶδος = γηραλαία μορφή).

Ἐθελόθοντος -ον, ἐπανχένιος -ον, ἐπιβώμιος -ον, ἐπὶ κηρος -ον, εὐστήρι-κτος -ον.

Ζωήριος -ον.

Ἡμεροφαῖς -ές, ἡμίξηρος -ον.

Θανατοφόρος -ον, θεηδόχος -ον, θεοκίνητος -ον, θεολαμπής -ές, θεοσύλ-λεκτος -ον, θεοσυνέργητος -ον, θεοτερπής -ές, θεοφεγγής -ές, θεοχώρητος -ον.

Ἰσουργός -όν.

Καλλοποιὸς -όν.

Λιθώδης -ες.

Ὀλολαμπής -ές, ὁμοβασίλειος -ον, ὁμόδουλος -ον.

Πάγχρυσος -ον, παμφαῖς -ές, παναλκῆς -ές, πανάριστος -ον, πανήμερος -ον, πάννυχος -ον, πανπερούσιος -ον, πανύψιστος -ον, πλουτοποιός -όν, πολύφορος -ον, πτωχοποιός -όν, φαινός (-ότατος).

Σύσκηρος -ον.

Ὑπόπτερος -ον.

Φρυγανώδης -ες.

⟨Ἀριθμητικά⟩: Πρώταθλος, πρώτιστος, πρωτομάρτυς, πρωτότοκος, δισμύριοι, δίτομος, τρίγωνος, τρίπλοκος, τρισανγής, τρισήλιος, τρισυπόστατος, πεντάριθμος, ἑξάριθμος, ἑξάφωτος, ἐπτάριθμος, ὀκταήμερος, ἐννάρθμος, εἰκοσάρθμος.

3. Ἐπιρρήματα:

Ἀγαθοδότης, ἀκυμάντως, ἀνεπιστροφός, ἀνωδίνως, ἀπειρογάμος, αὐτοθελώς, ἀφθόρως, ἄφνω.

Ἐθελοντί, ἐκφαντικῶς.

Θαυμαστικῶς, θεοπειθῶς.

Ὀλοκαρδῶς, ὀπηνέκα.

Πανσόφως, προανάρχως.

Φρενοβλαβῶς.

Χρεωστικῶς (= καταχρέως).

4. Ρήματα:

Ἀβλεπέω, ἀνανήχομαι, ἀπολούομαι, ἀπορραπίζω.

Βαρῶμαι.

Γηπονῶ.

Ἐκατοστεύω, ἐκτίλλω, ἐναποτεφρῶ, ἐνδοξάζομαι, ἐνίζομαι, ἐξοπιῶμαι, ἐνσηκνῶ, εὐπλοέω, εὐτεχνῶ.

Ἠνιοχῶ.

Θαρσοποιῶ, θεοφοροῦμαι, θεῶ (-όω).

Ἰερέω.

Καθυπακούω, καρπογονέω, καταδροσίζω, κατακίζομαι, κατακοιμῶ, καταμνῶ, κατανεῶ, καταπλοντῶ, καταρχῶμαι, κατεδαφίζω (ἄθρονον), κατενοδῶ, κοιμῶ.

Λωροτομοῦμαι.

Νυκτιπορῶ, νυμφοστολῶ.

Οἰακίζομαι, ὀμματίζω (= ποιῶ τινα βλέπειν), οὐρανόω (τὴν φύσιν τῶν βροτῶν).

Παιδοτριβῶ, παραθαρύνω, περιφονίσσω, πορθμεύομαι (πρὸς τὴν ζωὴν), προσαναίρωμαι, προσεπάγομαι, προσεπισκέπτομαι.

Συγχρορέω, συμπατῶ, συμφρονέω, συμφυγαδεύω, συνακεράννυμαι, συνεπαγάλλομαι, συνενφραίνω, συσκιάζω.

Τριημερέω.

Υετίζω, υπεκφαίνω, υπεξελαύνω, υπεξέλκομαι, υπερνήχομαι, υποτίθεμαι (ξίφεσιν), υποχαλῶ.

Φοινίσσομαι (αἵμασιν), φρυκτωρῶ.

Χρυσανγίζω, χωννύω.

5. Διπλαῖ προθέσεις:

Ἀταποδίδω, διεξέρχομαι, ἐναπεργάζομαι, ἐναπερείδω, ἐναποπνίγω, ἐξανίσταμαι, καθυπείκω, καθυπεμβαίνω, καθυπεμφαίνω, καθυποδέχομαι, καθυποκλίνω, καθυποκύπτω, προεξάρχω, προσαναϊροῦμαι, προσανακλίνομαι, προσαναφέρωμαι, προσεπισκέπτομαι, συναναστρέφομαι, συνεπαγάλλομαι, υπεξελαύνω.

Γ'. ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ *

Κάρα ἤ, κέλλα ἤ, μαφόριον τό, παλάτιον τό.

Δ'. ΣΥΝΘΕΣΙΣ

α' συνθετικόν.

1. Προθέσεις.

1. Οὐσιαστικά:

Ἀνάβασις, ἀναβλάστησις, ἀνάβρωσις, ἀναγέννησις, ἀνάδειξις, ἀναίρεσις, ἀναιρέτης, ἀνάκλασις, ἀνάκλησις, ἀνάνευσις, ἀνάπλασις, ἀνάπτυξις, ἀνάρουσις, ἀνάψυξις, ἀναψυχή, ἀνύψωσις.

Ἀνθολόγησις, ἀντίδοσις, ἀντιλήπτωρ, ἀντίληψις, ἀντιτυπία.

Ἀπαγωγή, ἀπαλλαγή, ἀπαρχή, ἀπαύγασμα, ἀπέκδοσις, ἀπόγνωσις, ἀποθήκη, ἀποκάλυψις, ἀπόληψις, ἀπολύτρωσις, ἀπονομία, ἀποπλήρωσις, ἀποστάτης, ἀπόστολος, ἀποτομία.

Διάβημα, διαγωγή, διάδημα, διάδοσις, διάθεσις, διάκονος, διάκοσμος, διάνοια, διάσωσμα, διάταξις, διάτρησις, διανγία, διάχυσις, διέκχυσις.

Εἰσήγησις, εἴσοδος, ἔσοπτρον.

Ἐκδημία, ἐκκένωσις, ἐκπληρωτής, ἐκτομή, ἐκφρευσις, ἔνδυμα, ἐξαπάτη, ἐξίλασμα, ἔξοδος, ἐξουσία.

Ἐγκλώπισμα, ἐγκλημα, ἐγκράτεια, ἐγκρήνημα, ἔλλαμψις, ἔμμονον (τό), ἔμπνυμα, ἔμφασις, ἐμφέρεια, ἐμπορία, ἐνδημία, ἐνδιαίτημα, ἐνέργεια, ἐνθόμησις, ἐνόησις, ἐνστασις, ἐντευξις, ἐντολή.

Ἐπαγωγή, ἐπαινέτης, ἐπαινος, ἐπανάκλησις, ἐπανάστασις, ἐπάνοδος,

* Αἱ μόναι ἀπαντηθεῖσαι !

ἐπαγόρευσις, ἔπαρσις, ἔπανις, ἐπήρεα, ἐπίβασις, ἐπιβολή, ἐπιβονλή, ἐπίγεια (τά), ἐπὶγνώσις, ἐπίδειξις, ἐπιδημία, ἐπίδοσις, ἐπιδρομή, ἐπίθεις, ἐπὶκλυσίς, ἐπικράτεια, ἐπίλαμψις, ἐπιμονή, ἐπίπνευσις, ἐπιρροή, ἐπίρροια, ἐπισκοπή, ἐπιστάσια, ἐπιστροφή, ἐπιφάνεια, ἐπομβροία, ἐπωδή.

Κ α θ α ι ρ ἑ τ η ς, κ α θ ἑ δ ρ α, κ ἄ θ ι ς μ α, κ ἄ θ ο δ ο ς, κ α τ α γ ῶ γ ι ο ν, κ α τ α θ ῦ μ ι ο ν, κ α τ ἄ κ ρ ι ς ι ς, κ α τ ἄ λ η ψ ι ς, κ α τ α λ λ α γ ῆ, κ α τ ἄ ν η ς ι ς, κ α τ ἄ π α ν σ ι ς, κ α τ ἄ π ο τ ι ς, κ α τ ἄ ρ α, κ α τ α σ τ ο λ ῆ, κ α τ α φ ο ν ῆ, κ α τ α φ ῦ γ ι ο ν, κ α τ ἑ ἄ ξ ι ς, κ α τ ο ι κ η τ ῆ ρ ι ο ν, κ α τ ὀ ρ θ ω μ α, κ α τ ὠ κ λ α ς ι ς.

Μέθ' ἑξίς, μετάνοια, μετάστασις, μετουσία, μετοχή.

Π α ρ ά κλησις, παράλντος, παραινμία, παρλίτωσις, παρστίτης, παρ-
ταξις, παρτροπή, παρφρων, παρεμβολή, παρνόκλησις, πάροικος, παρυνία,
παροοισμός.

Περί βόλαιον, περίζωσμα, περιηγημα, περίστασις, περιτείχισμα, περιφάνεια.

Π ρ ό δρομος, προεδρεία, προεδρία (τά), πρόκριτος, προνομευτής, προνομή, πρόορησις, προτροπή, πρόχυσις.

Π ρ ο σ β ο λή, προσευχή, προσηγορία, πρόσκαιρα (τά), πρόσκομμα, πρόσ-
ληψις, πρόσρηξις, προσταγή, πρόσταγμα, πρόσταξις, προστάτης, προσφοίτη-
σις, προσφορά, πρόσφνξ, πρόσφναισις.

Εντορίς, συγκατάβασις, συγκλεισμός, συγκληρονόμος, συγκομιδή, συγκομιστής, συγχώρησις, σπλήπτωρ, σύμβολον, συμβουλίαι, συμμάχοι, συμπάθεια, σύμπαντα (τά), συμπολίτης, σύμπτωμα, συμφωνία, σπασθλητής, σπασθροισμα, σπαστήριμα, σπασφεία, σπασδεσμος, σπασέριον, σπασχεύς, σπασχή, σπασοβή, σπασοιμια, σπασσημα.

Υπερβολή.

Ὑπ α σ πιστής, ὑπηρέτης, ὑποβολή, ὑπόδειγμα, ὑπομονή, ὑποπιασμός,
ὑπόστασις, ὑπουργός, ὑφηγητής, ὑφήλιος.

2. Ἐπίθετα :

Ἀνάπλεος, διαγής, διηρεκής, ἐμπαθής, ἔμπλεως, ἐμφανής, ἔμφυρον, ἔμφυχος, ἐναγής, ἐνάρετος, ἔνδοξος, ἔνδροσος, ἐνήδονος, ἔνθεος, ἔννομος, ἔνους, ἔνυδρος, ἔνυλος, ἐνυπόστατος, ἐπάξιος, ἐπανχένιος, ἐπίβουλος, ἐπιβώμιος, ἐπίγειος, ἐπίκηρος, ἐπιμήκιστος, ἐπινίκιος, ἐπίπονος, ἐπίσημος, ἐπίτιμος, ἐπουράνιος, ἐπόννημος, κατάκαρπος, κατάτικρος, κατάσκιος, παράδοχος, παράνομος, περιβλεπτός, περιδέξιος, περίδοχος, περικαλλής, περιφανής, περιχαρής, προαιώνιος, προάναρχος, προγονικός, πρόθυμος, πρόοριζος, πρόσκαιρος, συγκάθεδρος, συμμετοχος, σύμμορφος, συμπαθής, σύμπας, συμφυής, σύμφυρος, συναίμων, σύνθηρος, συνόμιλος, σύντρομος, σύσκηρος, υπεράγαθος, υπεράγιος, υπερένδοχος, υπερένυριζος, υπερκάσιμος, υπέμαχος, υπερύνσιος, υπέτερος, υπέτιμος, ύπεφυγός, υπέρφωτος, υπόπερος, υπότομος.

3. Ἐπιρρήματα :

Ἄνα πανστικῶς, Διὰ κενῶς, Διηγεκῶς, Ἐκ τενῶς, ἐκφαντικῶς, Ἐμμελέστατα, ἐμφανέστατα, ἐμφρόνως ἐνδόξως, ἐνθέως, ἐνθεαστικώτατα, ἐντελῶς, Ἐπαξίως, ἐπίπροσθεν, Καταχρῶς, κατενώπιον, Παράδόξως, Περιφανῶς, περιχαρῶς, Προφανῶς, προφρόνως, Συμφώνως, συντόμως, Ὑπερβαλλόντως, ὑπερφυνῶς.

4. Ρήματα :

Ἄνα βιβάζω, ἀναβλαστάνω, ἀναβλύζω, ἀναβοῶ, ἀνάγω (-ομαι), ἀναδείκνυμαι, ἀναδεύω, ἀναδράμω, ἀναζωῶμαι, ἀναιρῶ (-οῦμαι), ἀνακαανίζω, ἀνακαλοῦμαι, ἀνακαλύπτω, ἀνάκειμαι, ἀνακεράννυμαι, ἀνακηρύττω, ἀνακλίνω, ἀνακομίζομαι, ἀνακουφίζομαι, ἀνακραζῶ, ἀνακραυγάζω, ἀναλαμβάνω, ἀναλάμπω, ἀναμέλπω, ἀναμένω, ἀνανήπτω, ἀνανήχομαι, ἀναπαύομαι, ἀναπέμπω, ἀναπηγάζω, ἀναπλάττω, ἀναπλέκω, ἀναπτέρω (-οῦμαι), ἀνάπτω (-ομαι), ἀναρτῶ (-ῶμαι), ἀνασπῶ, ἀναστέλλω, ἀνασφῶζω, ἀνατείνω, ἀνατέλλω, ἀνατίθεμαι, ἀνατρέπω, ἀναφαίνομαι, ἀναφλέγω (-ομαι), ἀνελκύνω, ἀνέρχομαι, ἀνευφημῶ, ἀνέχομαι, ἀνιστῶ, ἀνοίγω, ἀνορθῶ (-οῦμαι), ἀνυμνολογῶ, ἀνυμνῶ (-οῦμαι), ἀνυψῶ (-οῦμαι).

Ἄνθισταμαι, ἀνταποδίδω, ἀντέχομαι, ἀντιτάσσομαι.

Ἄπαγόμαι, ἀπαγχοινίζω (-ομαι), ἀπαιωρῶ, ἀπαλλάττω, ἀπαρνοῦμαι, ἀπανίσταμαι, ἀπαρόνομαι, ἀπαστράπτω, ἄπειμι, ἀπειργώ, ἀπελαύνω, ἀπεργάζομαι, ἀποβλέπω, ἀπογοινοῦμαι, ἀπογινώσχομαι, ἀπογυμνῶ, ἀποδείκνυμαι, ἀποδέρομαι, ἀποδίδωμαι, ἀποδιώκω, ἀποκαθαίρω (-ομαι), ἀποκαλύπτω, ἀποκείμαι, ἀποκλαίωμαι, ἀποκληροῦμαι, ἀποκροῶ, ἀποκρύπτω, ἀποκνύλλω, ἀποκνῶ, ἀπολαμβάνω, ἀπολαύω, ἀπολύνωμαι, ἀπολυτροῦμαι, ἀπομαρνῶ, ἀπομεινῶ, ἀπονεκρῶ, ἀπονέμω, ἀπονίπτωμαι, ἀποξηραίνω, ἀποπέμπομαι, ἀποπλύνω ἀπορραπίζω, ἀπορρίπτω (-ομαι), ἀποσκοπῶ, ἀποσοβῶ, ἀποστάζω, ἀποστεροῦμαι, ἀποστενῶ, ἀποτελῶ, ἀποτεφρῶ, ἀποτίθεμαι, ἀποτίκτω (-ομαι), ἀποτυφλῶ (-οῦμαι), ἀποφαίνομαι, ἀποφοιτῶ, ἀποφράττωμαι, ἀφαγνίζω, ἀφαρπάζω, ἀφικνοῦμαι, ἀφίσταμαι, ἀφυνπῶ.

Διὰ γγέλλω, διαγωνίζομαι, διαδράμω, διαζεγγνύνω, διαζωννύνω, διαιωνίζω, διάκειμαι, διακοινοῦμαι, διακόπτω, διακρατῶ, διαλάμπω, διαλύω, διανέμω, διανιστῶ (-ίσταμαι), διανοίγω, διανύω, διαπετάννυμαι, διαπρέπω, διαπρίομαι, διαροηγγύνω, διαροήσσω, διασκεδάζω, διασύρομαι, διασφῶζω (-ομαι), διατηρῶ (-οῦμαι), διατρέφω, διατρέχω, διαφεύγω, διαφνύλλω, διαχαράττω, διεγείρω, διεκπεραιῶ, διεκφεύγω, διενυρεπίζω, διεξάρχομαι, διέρχομαι, διωδεύω, διώλλυμαι.

Εἰσάγω, εἰσδέχομαι, εἰσέρχομαι, εἰσοικίζω, εἰσπορεύομαι, εἰσφέρω.

Ἐκβλαστάνω, ἐκβλύζω, ἐκβοῶ, ἐκδαπανῶ, ἐκδέχομαι, ἐκδημῶ, ἐκδίδω, ἐκδιώκω, ἐκδύομαι, ἐκδυσωπῶ, ἐκδύνω, ἐκκαθαίρω, ἐκκενῶ, ἐκκόπτω (-ομαι),

ἐκλάμπω, ἐκλανθάνομαι, ἐκλεαίνω, ἐκλυτρῶ, ἐκμακρύνομαι, ἐκμειῶ, ἐκμυμῶμαι, ἐκνευρίζω, ἐκνεύω, ἐκνικῶμαι, ἐκπελματοῦμαι, ἐκπληρῶ, ἐκπλύνω, ἐκπολεμῶ, ἐκριζῶ, ἐκτείνω, ἐκτελῶ, ἐκτέμνω, ἐκτίλλω, ἐκτινάσσω, ἐκτρέφω, ἐκτυφλοῦμαι, ἐκφανλίζω, ἐκφέρομαι, ἐκφεύγω, ἐκφοβῶ, ἐκχέομαι, ἐξάδω, ἐξαιματῶ, ἐξαίρω (-ομαι), ἐξαιτοῦμαι, ἐξαλείφω, ἐξαμαρτάνω, ἐξαναστῶ, ἐξανατέλλω, ἐξανθῶ, ἐξανίσταμαι, ἐξαποροῦμαι, ἐξαροῦμαι, ἐξαρηπάζω, ἐξασθενῶ, ἐξαστραπτῶ, ἐξαφανίζω (-ομαι), ἐξεδαφίζω, ἐξεικονίζω, ἐξέλκομαι, ἐξερευνῶμαι, ἐξέρομαι, ἐξευγενίζω, ἐξιλεοῦμαι, ἐξίσταμαι, ἐξοικίζω ἐξομολοῦμαι, ἐξομολογοῦμαι, ἐξοπτῶμαι, ἐξυφαίνω.

Ἐ γ γράφομαι, ἐγκαρτερῶ, ἐγκαταγράφω, ἐγκανχῶμαι, ἐγκελεύομαι, ἐγκρατεῦμαι, ἐγκωμιάζω, ἐλλάμπομαι, ἐμβάτεται, ἐμβιβάζω, ἐμπείρω, ἐμπίπτω, ἐμπνέω, ἐμπυρίζω, ἐμφανίζομαι, ἐμφορῶ, ἐμφράττω, ἐμφυτεύω, ἐναγκαλίζομαι, ἐναλλάττω (-σσω), ἐνανθρωπῶ, ἐναπαγχονίζω, ἐναπαγχονῶ, ἐναπαστραπτῶ, ἐναπεργάζομαι, ἐναπερείδω, ἐναποδύομαι, ἐναπόκειμαι, ἐναποκορῶ, ἐναποπνίγω, ἐναποσβέννυμαι, ἐναποστάζω, ἐναποστέλλω, ἐνδοξάζομαι, ἐνδυναμῶ, ἐνδύομαι, ἐνθάπτω (-ομαι), ἐνίδομαι, ἐνηδύνωμαι, ἐνθυμῶμαι, ἐνοικῶ, ἐνοπτρίζομαι, ἐνοχλῶ, ἐνσκηρῶ, ἐντέλλομαι, ἐντρέφομαι, ἐντροφῶ.

Ἐ π ἀγállομαι, ἐπαγρονπνῶ, ἐπαγωνίζομαι, ἐπακούω, ἐπαλείφω, ἐπαναθάλλω, ἐπαναπαύομαι, ἐπανάπτω, ἐπανίσταμαι, ἐπαπειλῶ, ἐπαποδύομαι, ἐπαπολαύω, ἐπάροδομαι, ἐπεισάγω, ἐπεισρέω, ἐπεμβαίνω, ἐπενδύω, ἐπέρομαι, ἐπευφραίνομαι, ἐπιβαίνω, ἐπιβῶ (-ῶμαι), ἐπιγράφω, ἐπιδημῶ, ἐπιδίδω, ἐπιθύω, ἐπικαλλωπίζω, ἐπικαλοῦμαι, ἐπικομίζομαι, ἐπικουρῶ, ἐπικουφίζω, ἐπικροτῶ, ἐπιλαμβάνομαι, ἐπιμένω, ἐπιποθῶ, ἐπισκιάζω, ἐπισκοπῶ, ἐπισπῶ, ἐπίσταμαι, ἐπιστέλλω, ἐπιστηρίζω, ἐπιτελῶ, ἐπιτυγχάνω, ἐπιφαίνω (-ομαι), ἐπιφθάνω, ἐπιφοιτῶ, ἐπιχρίζω, ἐπομβρίζω, ἐποχετεύω, ἐφαπλοῦμαι, ἐφέπομαι, ἐφέρπω, ἐφίεμαι, ἐφίσταμαι.

Κ α θ ἀγιάζω, καθαγνίζομαι, καθαίρω, καθέζομαι, καθελκύω, καθικετεύω, καθοπλίζω (-ομαι), καθορῶμαι, καθυβρίζομαι, καθυπάγομαι, καθυπακούω, καθυπανοίγω, καθυπείκω, καθυπεμβαίνω, καθυπεμφαίνω, καθυποδέχομαι, καθυποδύω, καθυποκλίνω, καθυποκύντω, καθυποπλέκω, καθυποπλέω, καθυποσκελίζω, καθυπουργῶ, καθυφίσταμαι, καθωραίζομαι. Καταγινώσκω (-ομαι), καταγλαίζω (-ομαι), κατάγνυμαι, καταγράφω, κατάγω, καταγωνίζομαι, καταδέχομαι, καταδροσίζω, καταικίζομαι, καταισχύνω (-ομαι), κατακαίω, κατακάμπτωμαι, κατακανχῶμαι, κατάκειμαι, κατακεντῶμαι, κατακλείζομαι, κατακληρονομῶ, κατακληροῦμαι, κατακλύζω, κατακοιμῶ, κατακολονθῶ, κατακοσμῶ, κατακρατῶ, κατακρίνομαι, κατακρυεύω (-ομαι), καταλαμβάνομαι, καταλαμπρύνω, καταλεπύνω, καταλύνω, καταμαστιγῶ, καταμηνῶ, καταμολύνω, καταμνῶ, κατανεύω, κατανῶ, καταντῶ, καταξαίνω (-ομαι), καταξίω (-οῦμαι), καταπαλαίω, καταπατῶ, καταπαύω, καταπέμπω, καταπηγνῶ, καταπλήττω (-ομαι), καταπλυνῶ, καταπονοῦμαι,

καταπραύνω, καταπτύω, καταρδεύω, καταράσσω, κατασκηνῶ, κατασπείρω, καταστέφω, καταστράπτωμαι, καταστρέφω (-ομαι), καταστρώννυμαι, κατασφάττω, κατατείνωμαι, κατατέρπομαι, κατατήκομαι, κατατιτρώσκομαι, κατατρانῶ, κατατραυματίζω, κατατροπῶ, κατατρύφω, κατατρύχομαι, καταυγάζω (-ομαι), καταυχῶμαι, καταφαιδρύνω, καταφέρω, καταφεύγω, καταφθείρω, καταφλέγω (-ομαι), καταφωτίζω (-ομαι), καταχρειοῦμαι, κατευνῶ, κατευμεγεθῶ, κατευνάζω, κατενοδῶ, κατενφραίνω, κατενωδιάζω, κατέχομαι, κατοικτεῖρω, κατοικῶ, κατοπτεύω, κατοχυρῶ.

Μεταβιβάζω, μετάγω, μετακυλίω, μεταναστεύω, μεταποιῶ, μεταχωρίζω, μεταχωρῶ, μετέροχομαι.

Παραβαίνω, παραβλέπω, παραθαυρνῶ, παρακούω, παρανομῶ, παρασάλευω, παρατιτρώσκω, παρατρέπομαι, παραχωρῶ, παρέροχομαι, παρέχω, παρήγημι, παρίσταμαι, παροδεύω, παροργίζω, παρωθῶ.

Περιανθῶ, περιαντλοῦμαι, περιαστράπτω, περιανγάζω (-ομαι), περιέπω, περιζώννυμαι, περιζώννυ, περὶκειμαι, περικυκλοῦμαι, περικυκλινδοῦμαι, περιπέμπομαι, περιπίπτω, περιποιοῦμαι, περιπολεύω, περιπολῶ, περιστατοῦμαι, περιστέφω, περισφύζω, περιτίθεμαι, περιτρέπομαι, περιφονίσσω, περιφυλάττω, περιχέομαι, περιχορεύω.

Προαγγέλλω, προαγορεύω, προάγω, προανατίθεμαι, προαναφωνῶ, προβάλλομαι, προγινώσκω, προδηλῶ, προεικονίζω (-ομαι), προέρχομαι, προηγούμαι, προθανατῶ (-όω), προθεῶμαι, προθυμοῦμαι, προτίεμαι, προτίσταμαι, προκαταγγέλλω, πρόκειμαι, προκρίνω, προνεύω, προοδοποιῶ, προορῶ, προτίθεμαι, προτρέπομαι, προχαράττω, προχειρίζομαι, προχέω.

Προσάγω (-ομαι), προσαναιροῦμαι, προσανάπτομαι, προσαποφέρωμαι, προσβάλλομαι, προσβεβαιῶ, προσδέχομαι, προσδέω, προσεδρεύω, προσεμφέρομαι, προσεπάγομαι, προσεπανάπτο, προσεπεγείρω, προσεπενδύω, προσεπέυχομαι, προσεπικάμπτομαι, προσεπικτῶμαι, προσεπισκέπτομαι, προσεπισκίπτω, προσεπιτείνω, προσεπιφέρω, προσεποφείλω, προσεποχοῦμαι, προσεύχομαι, προσηλοῦμαι, προσκλίνωμαι, προσκνύω, προσλαλῶ, προσλέγω, προσομιλῶ, προσοργίζω, προσορμίζομαι, προσσπαράττωμαι, προσπλάζω, προσπλήγνυμαι, προσπίπτω, προσστατεύω, προστίθεμαι, προστρέχω, προσφέρω, προσφεύγω, προσφθέγγωμαι, προσφοιτῶ, προσχωρῶ, προσψάω.

Συγγίνομαι, συγγράφω, συγκαλῶ, συγκεράννυμαι, συγκόπτω (-ομαι), συγκρόπτομαι, συγχορεύω, συγχωρῶ, συλλαμβάνω, συλλέγω, συμβασιλεύω, συμμετέχω, συμπατῶ, συμπίθω, συμπνύω (-ομαι), συμπορεύομαι, συμπτύττωμαι, συμφράζομαι, συμφρονῶ, συμφυγάδew, συναγελάζω, συναγνέω, συνάγομαι, συναθλῶ, συναθροίζω (-ομαι), συνανακεράννυμαι, συναναστρέφομαι, συναντῶ, συναπεκδύομαι, συναποθνήσκω, συναριθμοῦμαι, συναυλίζομαι, συνδεσμῶ, συνδέω (-ομαι), συνδιατῶμαι, σύνειμι, συνεισάγω, συνελάνω, συνεορτάζω, συνεπαγάλλομαι, συνεπανατίθεμαι, συνέροχομαι, συνευφραίνω,

συνέχομαι, συνήδομαι, συνθλῶ, συνήμι, συνιστῶμαι, συνταράσσω, συντάσσομαι, συντηρῶ, συντρέβω, συννέπω, συνωθοῦμαι, συσκιάζω, συσσεύω, συσφίγω.

Ὑπ ακούω, υπαλείφω, υπανοίγω, υπάρχω, υπεισέρχομαι, υπεκκλίνω, υπεκφαίνω, υπεξάγω, υπεξαίρω, υπεξελαύνω, υπεξέλκομαι, υπέρχομαι, υπογράφω, υποδεικνύω, υποδέχομαι, υποδύομαι, υποκαίω, υποκύνπτω, υπομένω, υποπλέω, υποσκελίζω, υποτάσσω, υποτέμνομαι, υποτίθεμαι, υπεχαλῶ, ύφηγοῦμαι, ύφίσταμαι.

Ὑπ ε ρ αίρομαι, υπερακμάζω, υπεραστράπτω, υπερβαίνω, υπερενλογῶ, υπερέχω, υπερθανμάζω, υπερλάμπω, υπερνήχομαι, υπερορῶ, υπέρχομαι, υπερυνῶ.

II. Ὀνόματα.

a. Οὐσιαστικά.

1. Οὐσιαστικά:

Ἀνδραγαθία, γεάροχης, γηγενής, δαδονχία, δημαγωγός, δοξολογία, εἰδωλολατρεία, εἰδωλομανία, ζωονήτωρ, θαυματουργία, θεηγορία, θεογενεσία, θεογενήτρια, θεογενήτωρ, θεογνωσία, θεοκήρυξ, θεομάκαρ, θεόπαις, θεόπιτης, θεοσημεία, ἰχνηλασία, καλλίταις, κληρουχία, κοσμοκράτωρ, μελώδημα, μελωδία, μητροπόλις, μηχανουργία, νομοδότης, νομοθεσία, νοθεσία, νυμφοστόλος, παιδαγωγός, παρθενομήτωρ, πλαστονργός, ποιμενάρχης, ὕμνολογία, ὕμνωδία, φυγαδευτήριο, φωταυγία, φωτοδότης (-τις), φωτοκνήτωρ, φωτοφάνεια, φωτοχυσία, χειραγωγία, χειρόγραφον, χοροστασία, χριστοκήρυξ, χριστομάρτυς (οὐχὶ -όμαρτυς), χρυσόστομος.

2. Ἐπίθετα:

Ἀθλοφόρος, αἰμοβόρος, εἰδεχθής, ζωαρχικός, ζώηρτος, ζωηφόρος, ἡλιοβόλος, ἡλιολαμπής, ἡμεροφανής, θανατοφόρος, θαυματουργός, θαυματοφόρος, θεαρχικός, θεαυγής, θεηγόρος, θεηδόχος, θεοδόχος, θεοδότης, θεοειδής, θεολαμπής, θεόληπτος, θεολόγος, θεομακάριστος, θεόνυμφος, θεόπνευστος, θεόπνους, θεοπρεπής, θεοπύρσεντος, θεορρήμων, θεόσοφος, θεοστυγής, θεοσύλλεκτος, θεοσυνέργητος, θεοτερεπής, θεοφεγγής, θεοφόρος, θεοφρόνιμος, θεοφρούρητος, θεόφρων, θεοφύτευτος, θεοχαρίτωτος, θεοχώρητος, ἰοβόλος, καλλίνικος, καλλιπάρθετος, καρποφόρος, κοσμοφανής, λαμπαδηφόρος, μανναδόχος, μελισταγής, μητρόθεος, μητροπάρετος, μυρίπνοος, νεοφανής, νηπιόφρων, νικηφόρος, νυμφοστόλος, ὅπλομάχος, οὐρανομίκτης, οὐρανόφρων, παθοκτόνος, πυρίμορφος, πυρίφλεκτος, σωματοφόρος, τυφλόπνοος, ὕλοφρων, ὑψίκτιστος, φθοροποιός, φυτονργός, φωσφόρος, φωταγωγός, φωταυγής,

φωτοβόλος, φωτοειδής, φωτοφανής, φωτοφόρος, χειρόγραφος, χλοηφόρος, χριστεπώννυμος, χριστώνυμος, χρυσανγής, χρυσήλατος, χρυσορρήμων, ψυχοφθόρος.

3. Ἐπιρρήματα :

Δουλοπρεπώς, θεαρέστως, θεοπειθώς (-έστατα), μητροπρεπώς, φρενοβλαβώς, χρεωστικώς, χριστομιμῆτως, χριστοπρεπώς.

4. Ρήματα :

Γαλακτοτροφῶ, γαλunchῶ, γλωσσοτομῶ, ζωοποιῶ, θεουργῶ, θρηνηλογῶ, καρποφορῶ, κληρονομῶ, λαμπαδονχοῦμαι, λιθολευστοῦμαι, μελωδῶ, νυκτιπορῶ, νυμφοστολῶ, οἰκοδομῶ, παιδοτριβῶ, ῥιζοτομῶ, φρυκτωρῶ, φωτοβολῶ, φωταγωγῶ, χειραγωγῶ, χειροθετῶ, χοροβατῶ, χρυσανγίζω.

β. Ἐπίθετα.

1. Οὐσιαστικά :

Ἀγαθοεργία, ἀγαθότης, ἀκροθίνιον, δικαιοκρίτης, ἱεράρχης, ἱερολογία, ἱερολόγος, ἱερομάρτυς, ἱερομύστης, ἱερουργός, ἱερωσύνη, καινουργός, κακόνοια, κακοπάθεια, κακοπιστία, κακοπραγία, κακοῦργος, κακουχία, μεγαλανυχία, μεγαλοκήρυξ, μεγαλομάρτυς, μεγαλοπρέπεια, μονοχίτων, ὀρθοδοξία, ὀσιμάρτυς, παντεπόπτης, πολυθεΐα, πρωτόπλαστος, σεμνολόγημα, σκληραγωγία, στενοχωρία, ταπεινοφροσύνη, φιλαμαρτήμων, φιλαδελφία, φιλαργυρία, φιλοσοφία.

2. Ἐπίθετα :

Ἀξιάγαστος, ἀξιάκονστος, ἀξιέπαινος, ἀξιύμνητος, γενναίofρων, ἡδύλαλος, ἡδύπνοος, ἱερόνικος, ἰσάγγελος, ἰσόθεος, ἰσόρροπος, ἰσοσθενής, ἰσοστάσιος, καινοπρεπής, κακομήχανος, κακότηροπος, κακουργός, καρτερόφνης, ματαιόφρων, μακρόθυμος, μεγαλόδωρος, μεγαλόφρων, μεγαλόφρωνος, μεγαλώνυμος, νεοσφαγής, δξύπτερος, ὀρθόδοξος, ποικιλότηροπος, πολυάθλος, πολυάριθμος, πολυειδής, πολύθεος, πολυμήχανος, πολύμορφος, πολύβολος, πολύπλοκος, πολυτίμητος, πολύτιμος, πολύτροπος, πολυμήντης, πολύφωτος, πολύχους, πολυχρόνιος (-ία), πολυώδυνος, πολυνώνυμος, ὑψηλόνους, φιλάγαθος, φιλάνθρωπος, φιλέλημος, φιλόξενος (-ικός), φιλόπαις.

3. Ἐπιρρήματα :

Ἀγαθοδότως, ἀνδρειοφρόνως, αξιοχρέως, ἀπειράνδρως, ἀπειρογάμως, γενναιοφρόνως, ἱεροπρεπώς, ἱεροτρόπως, μεγαλοφόνως, μεγαλοφώνως, ὀρθοδόξως, ποικιλοτρόπως, πολυνώνμως.

4. Ρήματα :

Καινοποιῶ, καινοτομῶ, καινουργῶ, κακοδοξῶ, νεουεργῶ, πολυπλασιάζω.

III. Μὴ ὀνόματα.

1. Οὐσιαστικά :

Ἀρχέτυπον, ἀρχηγός, ἀρχιποίμην, ἀρχιστράτηγος, ἀδελφός, αὐτόπτης, δυσσέβεια, δυσχέρεια, δυσχερῆ τά, δυσωδία, εὐαγγέλιον, εὐδρομία, εὐεργεσία, εὐεργέτης, εὐκαιρία, εὐκλεια, εὐμορφία, εὐπρέπεια, εὐρωστία, εὐσέβεια, εὐσπλαγγνία, εὐσπλαγγνον τό, εὐταξία, εὐτεκνία, εὐτολμία, εὐτονον τό, εὐφορία, εὐφροσύνη, εὐχέρεια, εὐωδία, (εὐωδία), κάρπωμα, ὁμήγυρις, παμβασιλεύς, παμμάκαρ, πανήγυρις, πανούργημα, παντεπόπτης, παντοζοάτωρ, παντοουργός, πολυθεΐα.

2. Ἐπίθετα :

Ἀειμακάριστος, ἀειπάρθετος, ἀειφανής, ἀείφωτος, ἀλεξίκακος, ἀλλόκοτος, ἀρχέκακος, αὐθαίρετος, δυσδιόδετος, δυσερμίνετος, δυσήμιος, δυσθεώρητος, δυσίατος, δυσκάθετος, δυσμενής, δυσχερής, δυσώδης, εὐαποδέκτιος, εὐγενής, εὐδιδος, εὐήκοος, εὐήχος, εὐθαλής, εὐθετος, εὐθύς, εὐχαρπος, ἐκκέλαδος, ἐκκληής, ἐκτικτός, ἐκλογητός, ἐκμενής, εὐσμος, εὐπρεπής, εὐπρόσδεκτος, εὐρύς, εὐρύχωρος, εὐσεβής, εὐσημος, εὐσπλαγγνος, εὐστήρικτος, εὐτονος, εὐώδης, εὐώνυμος, ἡμίξηρος, καλλιπάρθετος, ὀλολαμπής, ὀλονόκτιος, ὀλονυκτος, ὀλότροπος, ὀλοφαής, ὀλόφωτος, ὀμαίμων, ὀμοβασιλείος, ὀμόδουλος, ὀμοδύναμος, ὀμόθρονος, ὀμοούσιος, ὀμότιμος, παγκόσμιος, πάγχρυσος, παμμέγιστος, παμπόνηρος, παμφαής, πάμφωτος, πανάγιος, πάναγνος, παναίτιος, παναληθής, παρακλής, παραμώμητος, πανάμωμος, παναοίδιμος, πανάχραντος, πανένδοξος, πανέορτος, πανευθαλής, πανευκλής, πανευσεβής, πανεύφημος, πανθαύμαστος, πανήμερος, πανίερος, παννύχιος, πάννηχος, πανοικτίρμων, πανόλβιος, πανσεβάσμιος, πάνσεμνος, πάνσεπιτος, πάνσοφος, παντέλειος, παντεπόπτης, παντευλόγητος, πάντιμος, παντοδαπός, παντοουργικός, πανυπερθαύμαστος, πανυπερούσιος, πανύφιστος, τηλαυγής.

3. Ἐπιρρήματα :

Εὐθέτως, εὐθυβόλως, εὐλαβῶς, εὐπειθῶς (-εστάτως), εὐπλόως, εὐσεβοφρόνως, εὐσεβῶς, εὐσθενεστάτως, εὐσπλάγγνως, εὐψύχως, ὀλοκαρδίως, ὀλοσχερῶς, ὀλοτελῶς, ὀμοφρόνως, πανευλαβῶς, πανευπρεπῶς, πανσόφως, τηλαυγέστερον, τηλαυγῶς.

4. Ρήματα :

Αὐτομολῶ, δυσωπῶ, εὐαγγελίζομαι, εὐαρεστῶ, εὐδοκῶ, εὐθνηοῦμαι, ΕΕΦΣΙΑ, τόμος ΚΓ' (1972 - 1973)

εὐθύνομαι, εὐθυπορῶ, εὐκληματῶ, εὐλογῶ, εὐμοιρῶ, εὐοδῶ, εὐπλοῶ, εὐσεβῶ, εὐτεκνῶ, εὐτρεπίζω (-ομαι), εὐφημῶ, εὐφραίνω (-ομαι), εὐχαριστῶ, εὐωδιάζω, καλλιγραφῶ, ὀλοκαντοῦμαι.

IV. Τὰ ἀπὸ ἀ- στερητικόν.

1. Οὐσιαστικά :

Ἀβλεψία, ἀγνωσία, ἀδοξία, ἀθανασία, ἀθυμία, ἀκακία, ἀκαταληψία, ἀλογία, ἀμανρότης, ἀμαύρωσις, ἀμέλεια, ἀμήτωρ, ἀνοδία, ἀνομία, ἀορασία, ἀπάθεια, ἀπάτωρ, ἀπορία, ἀρρωστία, ἀσθένεια, τὸ ἄστατον, ἀσχημοσύνη, ἀτιμία, ἀφανισμός, ἀφθαρσία, ἀφθορία, ἀφροσύνη.

2. Ἐπίθετα :

Ἀβλαβής, ἀγέννητος, ἀγεώργητος, ἄγρυπνος, ἀδαπάνητος, ἀδέκαστος, ἀδιάδοχος, ἀδιάλειπτος, ἀδιάλυτος, ἀδιαλώβητος, ἀδιάρρευστος, ἀδιάρρηκτος, ἀδιάσειστος, ἀδιάσπαστος, ἀδιάφθορος, ἀδιήγητος, ἀδιόδεντος, ἀδίστακτος, ἀδόκητος, ἄδντος, ἀέναος, ἄζυγος, ἄζυξ, ἀήττητος, ἀθάνατος, ἀθέατος, ἄθεος, ἀθώορητος, ἀθόλωτος, ἀκαθαίρετος, ἀκάθαρτος, ἄκακος, ἀκαπήλεντος, ἄκαρπος, ἀκατάγνωστος, ἀκαταγώνιστος, ἀκαταίσχυντος, ἀκατάκριτος, ἀκατάληπτος, ἀκατάλυτος, ἀκατανόητος, ἀκατάπληκτος, ἀκαταπόντιστος, ἀκατάσειστος, ἀκατάφλεκτος, ἀκένωτος, ἀκηλίδωτος, ἀκήρατος, ἀκλινής, ἀκλόρητος, ἄκλυστος, ἀκοίμητος, ἀκόσμητος, ἀκράδαντος, ἄκτιστος, ἀκνρίεντος, ἄλαλος, ἀλατόμητος, ἄλεκτος, ἄληκτος, ἄλογος, ἀλύγιστος, ἄλυπος, ἀλώβητος, ἀμάραντος, ἄμαχος, ἀμέριστος, ἀμετανόητος, ἀμέτρητος, ἄμετρος, ἄμικτος, ἄμισθος, ἀμόλυντος, ἀμύθυτος, ἄμωμος, ἀναίμακτος, ἀναίσθητος, ἀναίσχυντος, ἀναλλοίωτος, ἀνάλωτος, ἀναμάρτητος, ἀνανδρος, ἀναρίθμητος, ἀναφαίρετος, ἀνείκαστος, ἀνεκκάλητος, ἀνέκφραστος, ἀνενδοίαστος, ἀνένδοτος, ἀνεξίκακος, ἀνεπίβατος, ἀνέσπερος, ἀνέτοιμος, ἀνήκεστος, ἀνήμερος, ἀνήροτος, ἀνίατος, ἀνιάτρευτος, ἀνίερος, ἄνικμος, ἀνίσχυρος, ἀνόθεντος, ἄνομος, ἄνοσος, ἄνυδρος, ἀνύποιστος, ἀνυπόκριτος, ἀνώδυνος, (ἀνώδινος), ἀόμματος, ἀόρατος, ἀπαθής, ἀπαρασάλευτος, ἀπαράτρωτος, ἀπειρανδρος, ἀπειρόγαμος, ἀπειρος, ἀπερίγραπτος, ἀπερίληπτος, ἀπερινόητος, ἀπερίτρεπτος, ἀπήμαντος, ἀπήμων, ἀπλανής, ἀπληγος, ἄπνοος, ἀπότιστος, ἀπρόσιτος, ἀπροστάτεντος, ἀπτόητος, ἀπύλωτος, ἄρραγής (-έστατος), ἄρρητος, ἀσάλευτος, ἄσαρκος, ἄσβεστος, ἄσειστος, ἀσίγητος, ἀσινής, ἄστατος, ἀσύνκριτος, ἀσύνετος, ἀσυνήθης, ἀσώματος, ἀταπεινώτος, ἄτεκνος, ἀτελεύτητος, ἄτιμος, ἄτμητος, ἄτομος, ἄτοπος, ἄτρεπτος, ἄτριπτος, ἄτρωτος, ἄνλος, ἄφατος, ἀφεγγής, ἀφθονος, ἀφθορος, ἄφλεκτος, ἄφραστος, ἄφρων, ἀχάριστος, ἀχειρόπλοκος, ἄχραντος, ἄχρονος, ἀχώρητος, ἀφενδής, ἄψυχος.

3. Ἐπιρρήματα :

Ἀβλαβῶς, ἀβρόχως, ἀδιαιρέτως, ἀεγάως, ἀκλινῶς, ἀκνυάντως, ἀλόγως, ἀναιδῶς, ἀναιμάκτως, ἀνεκφράστως, ἀνεμποδίστως, ἀνενδοιάστως, ἀνεπιστροφῶς, ἀνερμηνεύτως, ἀνηλεῶς, ἀνωδίνως, ἀοράτως, ἀπαίστως, ἀπαύστως, ἀπειράνδρως, ἀπειρογάμως, ἀπηγῶς, ἀπορηγῶς, ἀπροσκόπως (sic), ἀσπόρως, ἀσυγχύτως, ἀσφαλῶς, ἀφειδῶς, ἀφθόρως, ἀφλέκτως, ἀφράστως, ἀφρόνως, ἀφύρτως, ἀχρέως.

4. Ρήματα :

Ἀμαυροῦμαι, ἀνομῶ, ἀπορῶ, ἀτεκνῶ, ἀφανίζω.

β' συνθετικόν.

I. Οὐσιαστικά - ἐπίθετα - ῥήματα.

1. Οὐσιαστικά :

Συνάναρχος, ἀγαθοδότης, νομοδότης, ἱερολόγος, κληρονόμος, ἀβυσσοτόκος, θεοτόκος, Κυριοτόκος, ἀρχέτυπον, καρποφορία.

2. Ἐπίθετα :

Σύναθλος, πεντάριθμος, ἑξάριθμος, ἐπτάριθμος, ἐννάρριθμος, εἰκοσάρριθμος, πολυάρριθμος, ἔνθεος, πολύθεος, μακρόθυμος, ῥάθυμος, ἱερολόγος, κληρονόμος, φθοροποιός, πρωτότοκος, ἀθληφόρος, θανατοφόρος, θαυματοφόρος, καρποφόρος, λαμπαδηφόρος, νικηφόρος, σαρκοφόρος, σελασφόρος, σημειοφόρος, στεφανηφόρος, στεφηφόρος, σωματοφόρος, φωσφόρος, χλοηφόρος, ἐχέφρων.

3. Ἐπιρρήματα :

Ἀγαθοδότης, ἐνθέως, ἐνσεβοφρόνως.

4. Ρήματα :

Ἐθνεπορῶ, θαλασσοπορῶ, νηκτιπορῶ, κνοφορῶ, στεφηφορῶ.

II. Παραγωγικαὶ καὶ ἄλλαι καταλήξεις.

1. Οὐσιαστικά :

Κρατονοργία, πανούργευμα, κληρονοχία, λαμπαδονοχία, τροπαιοῦχος.

2. Ἐπίθετα :

Ζωασχικός, χαριστήριος, αὐτονοργός, θαυματονοργός, παν-

το υ ρ γ ό ς, πλαστ ο υ ρ γ ό ς, φντ ο υ ρ γ ό ς, λιθ ώ δ η ς, φρυγανώδης,
ἐπώρυμος, κυριώρυμος, φερώρυμος.

3. Ἐπιρρήματα:

Πρεπόντως.

4. Ρήματα:

Λαμπαδουχοῦμαι.

Ε'. Η ΦΥΣΙΣ

(Ἡ κτίσις, τὰ κτίσματα, τὰ ἔμψυχα)

I. Οὐρανός.

Ἀκτίς, ἀνατέλλω, ἀνατολή, ἀστήρ, ἀστραπή, ἄστρον, ἀγαί, ἀγῆ
(-άζομαι), βολίς, ἐπουράνια (τά), ζόφος, ἥλιος, λάμψις, μαρμαρυγή, νέφος,
νύξ, ὀμίχλη, ὀρθρος, οὐράνια (τά), οὐρανός (-άνιος, -όθεν), σελήνη, σκιά,
σκοτασμός, σκότος (ό, -ος τό), ὑπερκόσμιος (-ια τά), ὑφῆλιος, φέγγος, φῶς,
φωστήρ, φωτισμός.

II. Φύσις.

Ἄβυσσος, Ἄδης, ἀγῆ (-άζομαι), αὔρα, βάραθρον, βουνός, γῦρος (τῆς
γῆς), δόσις, ἔδαφος, ἐπίγειος, ἔρημος, ἡμέρα, θεμέλιον (γῆς), καιρός, καύσων,
κοιλάς, κόσμος, κρῶς, κτίσις, λειμών, λίθοι, λίθος (ὑπέριμος), ὄρος, παγετός,
πέρατα (τά), πέτρα, προή, πῦρ, σμάραγδος, σύμπαντα (τά), ὕλη, ὑψώματα,
φύσις (ἄλογος), χειμών, χλόη, χώρα (-ίον).

III. Θάλασσα.

Ἄλας, βυθίζομαι, βυθός (θαλάττιος), θάλασσα (-ττα), ἰλός, ἰστίον,
κλύδων (-ώνιον), κογχύλη, κόχλος, κυβερνήτης, κῶμα, κυματοῦμαι, λιμνῆ,
λίμνη, μαργαρίτης, μυχός, ναῦς, ὄρμος (-ητήριον), ὀρμίζομαι, πέλαιος, πλέω,
πλωτήρ, ποντίζομαι (καί ποντοῦμαι), προσορμίζομαι, ῥεῖθρα (ποτάμια),
σκάφος, τρικυμία, ὕδωρ, ὑποπλέω.

IV. Ὑδατα.

Δρόσος, καταίγίς, κατακλυσμός, ἐπομβροία, κορήνη, κρονός, λαίλαψ (ό),
νάματα (τά), νανάγιον, νιφάς, ὄμβρος (-ίζω), ὀμβροτόκος, ὀχετός, πηγῆ
(-άζω), πηδalionχῶ, πλήμνυρα, ποταμιαῖος, ποταμός (-άμιος), ῥάνις, ῥεῖ-
θρον, ῥεῦμα, ῥοῦς, σταγών, ὕδωρ, ὑέτος (-ίζω), χάλαζα, χεῖμαρρος (καί
χειμάρορος), χιών.

V. Γεωργία (καὶ προϊόντα).

Ἀκανθα, ἀναβλαστάνω, ἀνθῶ, ἀποθῆκαι, ἀποξηραίνω, ἀρδεύομαι, ἄροτρον, ἄρουρα, ἀρχιποίμην, ἄσταχυς, αἶλαξ, αὐχμός, βάτος, βλαστάνω, βλαστός, γάλα, γεωργός, γεωργῶ, γῆ, γηπονῶ, δένδρον, ἐκβλαστάνω, ἐκριζῶ, ζιζάνιον, ζυγός, κάλαμος, καρπός, καρποφορῶ, κλάδος, μάνδρα, νομή, ξηραίνομαι, περιουσία, ῥίζα, σκύβαλον, σπόρος, στάχυς, φυτεύω, φυτόν, φυτοκόμος, φυτουργός, χέρσος, χερσοῦμαι.

VI. Δένδρα (καὶ φυτά, καρποί).

Ἀμπελος, δένδρον, ἐλαία, κέδρος, κλήμα, κυπάρισσος, λάχανον, ξύλον, ῥάδαμον, φοίνιξ.

Βότρυς, γλεῦκος, ἔλαιον, μῆλον, μέλι, οἶνος, σίτος, στῦλος.

Ἄνθος, κρίνον, ῥόδον, ὀσφράδιον.

VII. Ζῷα, ἐρπετά.

Ἀμνάς, ἀμνός, ἄρνες, ἀρνίον, δάμαλις, ἔλαφος, θήρ, θηρίον, θρέμματα, ἵππος, κριός, κύων, λύκος, μόσχος, πρόβατον, σύαγρος, ταῦρος. Ἀγέλη, ποιμὴν, ποίμνιον, συναγελάζω.

Βάτραχος, δράκων, ὄφις.

VIII. Πτηνά, ἔντομα.

Ἀετός, ἀηδών, νεοσσός, ὄρνις, περιστερὰ, στρουθίον, τρυγών, χελιδών.

Ἀκρίς, ἀράχνη, σκώληξ.

IX. Ἄνθρωπος.

Λαός, γένος, δῆμος.

Βίος, βιω, ζωή, ὑπόστασις, οὐσία, γῆρας (γηράλεος).

Ἄνθρωπος, βροτός, γιῖτος, προπάτωρ, πατήρ, προμήτωρ, μήτηρ, υἱός, νεανίας, κόρη, παρθένος, βρέφος, παῖς.

Γενεά, φῦλον, ζεῦγος, γύναιον, δοῦλος.

Συλλαμβάνω, σύλληψις, κύω, κύησις, κνοφορῶ, κνοφορία, ἀποκνῶ, μορφοῦμαι (ἐν μήτρᾳ), σωματῶ, σάρξ, σάρκωσις, σαρκίον, σαρκοφόρος.

Γεννῶμαι, τίκτω, τίκτομαι, τόκος, σπάργανα, σπαργανοῦμαι.

Τρέφω, τροφεύς, γάλα, γαλακτοτροφῶ, γαλονχῶ.

Σῶμα, αἷμα, μέλη, κάρα (ἡ), κεφαλή, πρόσωπον, εἶδος, ἡ μορφή, ὅματα, ὀφθαλμοί, ὄρω, βλέφαρα, ῥίς, γλῶσσα, στόμα, χεῖλη, σιαγόνες, ὦτα, ἀκοή, νηδύς, γαστήρ, μήτρα, καρδιά, λαγόνες, ὅμοι, πλευραί, τραχήλος,

χεῖρες, δάκτυλοι, παλάμαι, πόδες, μαζοί, μασθοί, κοιλία, δορά, τρίχες, σπλάγχνα, φρένες.

Γέλως, φθέγγομαι, φωνή, φωνῶ, λόγιον, λόγος, φθόγγος.

Βαδίζω, βήματα, βηματίζω, ἵχνη, βακτηρία.

Βρώσις, ἄρτος.

*Ανθρακες, πῦρ.

Καλλονή, περικαλλής, ὥραϊος.

Βόθρος, κοπή.

*Εργασία, ἀμοιβή, ἰδρώς, κάματος.

Ψυχή, τὸ εἶναι, ὁ νοῦς, τὸ πνεῦμα, διάνοια, λόγος (= λογικόν), λογισμός, μνήμη, φρόνημα, θάρσος, προαίρεσις, ἀπόγνωσις, ἀλήθεια, πλάνη, βουλή, γνώμη.

*Αγάπη, ἀγάπησις, πόθος, φίλτρον, φρόνημα, ἔρος (γλυκὺς -ύτατος, θεῖος, σεπτός, Χριστοῦ, Θεοῦ, ἐξοπτῶμαι, πυροῦμαι (θείῳ) ἔρωτι, ἐραστὴς (Χριστοῦ)), χαρὰ (πνευματική).

Νόσος, ἀρρωστήματα, ἀρρωστίαι, νοσήματα, νόσος, λοίμη, λοιμός (-ώδης), μαλακία, οἰδήματα, πάθη, πῆρσις, παράλυσις, μώλωψ, τυφλός, χολός.

*Ἰῶμαι, ἴασις, ἰάματα, ῥωγνύω.

*Υπνος, νυσταγμός.

Θάνατος, ἐκδημία, κοίμησις, ἀπολόομαι (σαρκός), μεθίσταμαι, κηδεία, σκήνος, λάρναξ, θάπτω, τάφος, κόνις (σώματος).

Κληρονόμος, κληρονομῶ.

Οἶκος, οἰκῶ, οἰκητήριον, οἰκῆτορ, κατοικῶ, παροικία, μοναί, παστάς, σκηνή, σκηνώμα, σκηνώσεις, ταμεῖον, πύλη, ἀλλή. Θρόνος, κλίνη, κρατήρ, σκεῦος, λαβίς, λαμπτήρ, λυχνία, λύχνος, πυρρός. *Ολβος, πλοῦτος, πλουτῶ, πτωχεύω, πτωχεία. *Αγιάζω, δεήσεις, εὐχαί, ὑπομονή, χάρις, οἶκτος, συμπάθεια, συγχώρησις. *Αμφιάζομαι, ἐξυφαίνω, ἐνδύω, ἐνδύομαι, κλώθω, ἱμάτιον, ῥάκη (τρίχινα), στολαί, στολή, χιτῶν, χλαῖναι, ὕφασμα (τρίχινον), κόσμος τετριπτός (= στολισμός), ἀρωμάτων φιάλαι, κροσσωτά διάχροσα.

Πολιτεία, ζῆλος, κραταίωμα, κράτος, πολίτευμα, πταῖσμα.

*Αρεταί, ἀγαθότης, ἀγάπη, ἀγνεία, δικαιοσύνη, ἐγκράτεια, ἐλεημοσύνη, εὐσέβεια, ἡσυχία, ὁμόνοια, πίστις, πραότης, στοργή, σύνεσις, ταπεινοφροσύνη, ὑπομονή.

*Αγιος, μακάριος, μέτριος, ταπεινός, πρᾶος, σοφός, φιλάγαθος.

Δύναμις, θέλησις, θάρσος (-αλέος), ἰσχύς, πεποιθήσις, ῥώμη, δάκρυα, θλίψις, ὀρμαί, ὠδίνες, οἶκτος, συμπάθεια, συγχώρησις, χάρις.

*Αμαρτήματα, ἔσματα πορνικά, ἀπάτη, ἡδονή, φιληδονία, γνώμη ὑλόφρων, δυσφημία, κακία, κακόνοια, κακοεργία, μέθη, φιλαργυρία, ἀπατεῶν, δεινός, δόλιος, ὀργίλος, χαλεπός, σκάνδαλον.

Παιδεύω, παιδευτής, παιδοτρίβης, διδάσκαλος, δίδαγμα, διδαχή, μελέτη, νῆψις.

Σ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

I. Στρατιωτικοί.

Στρατὸς (μαρτύρων, ἁγίων μαρτύρων), στρατεία, στρατεύμα (-ατα ἀγγέλων), στρατηγέτης, στρατηγία, στρατηγός, στρατολογία, στρατιώτης, στρατηλάτης, ἀρχιστρατήγος, στρατεύομαι. Ὀπλίτης, ὅπλομάχος. Πρόμαχος, Ὑπασπιστής.

Παρατάξις, στίφος, τάγμα (-ατα), φάλαγξ (ἀγγελική, μαρτύρων, δαιμόνων). Συμμαχία (θεϊκή).

Ἄρμα (-ατα Λόγον, τοῦ αἵματος), βέλος (ὅπλομάχον), βέλη (ὀρημάτων, ἁμαρτίας), ἐλέπολις, θυρεός, λόγχη, ξίφος, ὅπλον, πανοπλία, ὀμφαία (προσενχῆς), σάλπιγξ, σίδηρος (= ξίφος), τόξον, τοξεύματα. Θωρακίζομαι, περιφράττομαι (ὅπλῳ). Χλαῖνα. Ἐχθρός, πολεμῆτωρ (δαίμων), πολέμιος (δράκων), ἀντίπαλος. Τραῦμα (δαιμόνων), τραύματα (σαρκός), τρώσις, χύσις, αἰχμαλωσία.

Ὀχυρῶ, ὀχύρωμα, χαράκωμα, πύργος (ἀκλόνητος, τριγώνος, εὐσεβείας), τεῖχος (ἀπόρρητον, ἀρραγές, ὀχυρώτατον).

Ἀγών, νίκη, ἀνδραγαθία, ἀγωνίζομαι, τροποῦμαι (πολεμίους).

Ἀήττητος, ἄμαχος, ἀνάλωτος, ἄπληγος, ἀνδρείος, ἥρως (Θεοῦ), τροπαιοφόρος.

Αἶρω (νίκη), ἀριστεύω, ἰχνηλατῶ, καθοπλίζομαι, καθυποτάσσω (ποσί μου), καταβάλλω (πολέμιον), κατεδαφίζω (ἐχθρόν), καταστρέφω (ἐλεπόλεις ἄθρων), τιτρώσκω (δαίμονας).

II. Μαρτυρολογικοί.

I. Βασάνων ὀνόματα:

Αἰκίαι (δαιναι), αἰκισμοὶ (ἀνύποιστοι), αἱμάτων (ἱερῶν θάλασσα), ἀλγηδόνες (μαστίγων, σφοδραί), ἀλύσεις, ἀντιτυπία (μαστίγων), ἀποκοταί (μελῶν), ἀφαίσεις (δορᾶς, τῶν μαζῶν, τῶν νεύρων), βάσανα (ἄπειρα, πολύπλοκα), βάσανοι (πολύτροποι, ἀνήκεστοι, χειμάρρους βασάνων, τῶν βασάνων τὰ εἶδη τὰ φοβερά), βέλη (ἐστιλβωμένα), βορὰ (τοῖς θηρίοις), βοῦνερα, βοράσμα λεβήτων, βρόχος, ἐκτμησις (τῶν μασθῶν), ἐκτομαί (μελῶν), ἐσχάρα (πυρακτωθεῖσα), θάνατος (βίαιον, -ότατον ὑπομένειν), θηρῶν βροῦμα, θλάσις μελῶν, ἱκρίον (ἱκρίῳ ὑψόμενος), κάκωσις (χρονία), κάμινος (φλογίζουσα), καταπέλτης, κατάποσις (πικροτάτων φαρμάκων), κατάφλεξις, κατέαξις (σκελῶν), καῖσις (πυρός), κλίνειν (πυρακτωθεῖσαι), κορνοὶ (αἱμάτων), λάκκος (λεόντων), λέβης (φλογίζων), λέοντες (ἄγριοι -όντων μῦλαι), λῦθρον (θεῖον αἵματος), μαστίγων (νιφάδες, ὄγκος), μάχαιρα, ξεσμοί, ξίφος (τέμνον, ξίφη καὶ τίγανα), ὀδύνη (μαστίγων, πυρός), ὄνυξ (ξέων τὰς πλευράς), ὄρημα

(λεόντων), πληγαί, πνιγμός, πρόσξεις (ποδῶν), πῦρ, ῥαβδισμοί, ῥαπίσματα, ῥαπισμοί (προσώπου), ῥοή (αἵματος), σίδηρος (ἀποτέμνων κάρας), σπαργαμοί (πολυειδεῖς), σπαραγμός (σώματος), στήγματα (πυρός), στρέβλαι, στρεβλώσεις (πολύτροποι), σφαγή (ὡς ἄμνοῦ), τήγανα, τοξεύματα, τρωαίς, ὕπνος (θανατηφόρος), φρουρά (τίθεται ἐν φ.).

2. Βασάνων ἐνέργεια:

Αἰκίζω, αἶρομαι (κορεσμένος ἐν ξύλῳ), ἀλήθομαι (μύλαις λεόντων), ἀναιροῦμαι, ἀνακλίνομαι (πυρακτουμένῳ κραββάτῳ), ἀναροήγνυμαι (τὰ σπλάγχνα), ἀναρτῶμαι (ἐκ τῶν τοιχῶν), ἀνθίσταμαι (ἀνδρείότητι γνώμης), ἀνυποῦμαι (ἐπὶ ξύλῳ), ἀπάγομαι (πρὸς σφαγὴν), ἀπολούομαι (αἵμασιν), ἀποτέμνω (τὴν γλῶσσαν, -ομαι κάραν, κεφαλὴν), ἀποτέμνομαι (τὸν ἀχχένα), ἀφαιροῦμαι (τὴν γλῶτταν, τὴν δοράν), ἀφανίζω (ξεσμοῖς τὰς παρειάς). Βάλλομαι (εἰς κάμινον, λίθοις), βαρύνομαι (κλοιοῖς), βασανίζομαι, βάφω (χλαῖναν ἐκ μαρτυρικῶν αἱμάτων). Γλωσσοτομῶ, γυμνοῦμαι. Δαπανῶμαι (μάστιξι τὸ σῶμα), δέδεμαι, δεσμεύομαι, διαγωνίζομαι, διασπαράσσω (λίθοις τὰ σπλάγχνα), διασύρομαι (τὰ μέλη), διέρχομαι (χάσματα λεόντων). Ἐγκλείομαι (φρουρᾷ), εἰσέρχομαι (ὡς λέων εἰς τὸ στάδιον), ἐκμάττω (τοὺς ἰχθῶρας), ἐκπελματοῦμαι, ἐκτέμνομαι (κάραν), ἐκχέομαι (τὸ αἷμά μου), ἐμβάλλω (εἰς φλόγα παφλάζουσαν), ἐμβάλλομαι (ἐν τῇ πυρᾷ, εἰς βόθρον πυρούμενον), ἐξαρθροῦμαι (χεῖρας καὶ πόδας), ἐξοπτῶμαι (πυρὶ), ἐξορύσσω (τὰ ὄμματα). Θανατοῦμαι (λίθοις), θλῶμαι (ὀδόντας, σιαγόντας). Καθυποβάλλομαι (πυρᾷ, φυλακαῖς καὶ βασάνοις), καθυπομένω (αἰκισμούς, στρεβλώσεις), καρτομοῦμαι (ξίφει), καρτερῶ (τὰς διατηρήσεις, ὀφθαλμῶν πηρώσεις), καταδικάζομαι, καταθλίβομαι (τὰ ὀστέα), καταικίζομαι, καταμαστίζομαι, καταξαίνομαι (τὰς σάρκας), καταξέομαι (τὰ μέλη), καταπαλαίω (λεόντων αἰμοβόρων θηριωδιάν), καταρᾶσσω (τὴν πλάνην), καταστρέφω (εἰδῶλων τεμένη), κατατέμνομαι, κατατήκω, καταφλέγω (λαμπάσιν), καταφρονῶ (λέβητος φλογίζοντος), κενῶ (τὸ αἷμά μου), κλίνω (τὸν ἀχχένα ἀποτέμνοντι), κροῖομαι (ξίφει), κτείνομαι. Λογχιάζομαι, λοροτομοῦμαι. Μαστίζομαι. Ξέομαι (ἀφαιρέσει τῆς δορᾶς), ξέω (τὰ σώματα τῶν ἀθλητῶν). Ὀδεῶ (γυμνός), οἰκῶ (λάκκον σκοτεινὸν καὶ βαθύτατον), ὀλοκανοῦμαι (ὡς οἱ ἐθελόητοι ἄνρες, ἄνθραξιν), ὀμιλῶ (βασάνοις), ὀμολογῶ (Χριστόν), ὀπτῶμαι (πυρὶ ὡς θῦμα). Πεδοῦμαι (τοῖς ἱμάσιν, λίθοις, τῷ ξύλῳ), περὶοῦμαι, περιφοινίσσομαι (χλαῖναν ῥανίσιν ἐκχυθέντων αἱμάτων μου), πληγοῦμαι (τὸ σῶμα), προσαφαιροῦμαι (τὰ νεῦρα), προσβαρύνω (λίθοις τὴν κεφαλὴν), προσδέομαι (ἵπποις, ξύλῳ), προσπαλαίω (λέονσιν), προσπήγνυμαι (ἰκρίῳ), πυρακτοῦμαι, πυροπλῶ (μολύβδῳ τὰ ἔνδον), πυροπολοῦμαι. Ῥαβδίζομαι, ῥήγνυμαι (πληγαῖς). Σπαράττομαι (τὰς σάρκας), οὐ σπένδω (εἰδῶλοις), στάζομαι (αἱματί μου ἀχνίζοντι, ὄμβροις αἱμάτων, ῥανίσιν αἱμάτων· στάζουσι μῦρον

οἱ ἄνθρωποι τῶν ἰδρώτων), στρεβλοῦμαι (τὰ στέρινα), συγκλείομαι (εἰρκτῇ), συγκόπτω -ομαι (μεληδόν), συντρίβω (θάβδοις), συντρίβομαι (τὰ ὄστα, τροχῶ, τροχαντῆρσι), συνωθοῦμαι (εἰς λέβητας καιομένους πυρί), σόρομαι, σφαγιάζομαι (ξίφει ὡς τὸ ἄκακον ἀρνίον). Τείνομαι (ξύλω, ἐκ τῶν τεσσάρων), τελειοῦμαι, τελῶ (τὸν δρόμον μου), τέμνομαι (ξίφει, τὴν κάραν, τὸν τράχηλον, δακτύλους χειρός, πόδας, κεφαλὴν καὶ ὄνυχας καὶ χεῖρας), τύπτομαι (βουνεύροις, πεπυρακτωμέναις θάβδοις, ῥοπάλοις· πρόσωπον τυπτόμενον), τι τρώσκω (τὰς καρδίας τῶν βασανιζόντων), τιτρώσκομαι (τοῖς ξίφεσιν), τυμπανίζομαι (ξίφει). Ὑποκλίνω (κάραν ἐκτομῇ τοῦ ξίφους), ὑπομένο (ἀφαίρεσιν δοῦς, χαλεπὰς βασάνους, θλάσιν μελῶν), ὑποτίθεμαι (τοῖς ξίφεσιν), ὑποφέρω (κατέαξιν σκελῶν), ὑφάπτω (λέβητα), ὑφάπτεται (μοι πυρά), ὑφίσταμαι (ὀδὺνας μαστίγων). Φέρω (πυρακτώσεις μασχαλῶν, λεβήτων), φλέγομαι, φλογίζομαι (ταῖς λαμπάσιν), φρουροῦμαι (δέσμιος). Ὡραιοῦμαι (στίγμασι μαρτυρικοῖς).

III. Οἱ ἀγωνισταί.

Μάρτυς (ἰερός), μεγαλομάρτυς, ὀσιομάρτυς, παρθενομάρτυς, πρωτομάρτυς, συμμάρτυς, μαρτυρία, μαρτύριον. Μαρτύρων ὁ δῆμος, ὁ σύλλογος, ἡ ξυνωρίς, τὸ στίφος, ὁ χορός, ἡ (θεοσύλλεκτος) φάλαγξ.

Ἀθλητῆς (ἐννομώτατος), ἀθληταὶ (σεπτοί), ἀθληφόρος, ἀθλοφόρος, ἰερόαθλος, πολυάθλος, πρώταθλος. Συναθλητῆς.

Ἀθλησις, ἄθλος, ἄθλα τά, ἀθλοθέτης, ἀθλῶ, ἐνάθλησις, ἐναθλῶ.

Ἀγών, ἀγωνίζομαι, ἀγώνισμα, ἀγωνοθέτης, ἀκαταγώνιστος, καταγωνίζομαι.

Πάλαι αἶ, παλαιίσματα, σκάμματα, καταπαλαίω. Στάδιον, δρόμος (μαρτυρίας), δρόμον (τελῶ). Ἀνδρεία, ἀνδραγαθία, καρτερία, κατορθώματα. Ἀριστεύω, ἀριστεύει αἶ, ἀριστεύματα, πικτεύω. Ἥρως (Θεοῦ). Αἰτήτητος, καρτερόφρων, στερεὸς (ὡς ἀδάμας), πύργος (ἀκλόνητος). Ἀριστος, πανάριστος, ἀκαταγώνιστος, γενναῖος, γενναϊότατος, γενναϊόφρων.

Διωγμός, δεσμός, φρουρά, δεσμώτης, βήματα δικαστικά, δικαστής, κατήγορος, κόλασις, κολαστήριον, κρίσις (ἄδικος), δῆμος. Οὐκ ἐπιθῶ γλυπτοῖς, οὐ προσκυνῶ ξόανον, οὐ θυσιάζω ἀλόγως νεκροῖς (ξοάνοις), οὐ δειλιῶ (βασάνοις), οὐ καταπλήττει με ξίφος. Στάχυς (μαρτυρίου), ἱερεῖον (ἄμωμον), θῆμα, ὀλοκαῖωμα, σφαγή, σφάγιον, ἱερὸν ἀνάθημα, ἐωδεστιάτη θυσία, προσφορά τελεία. Τελειοῦται (ὁ μάρτυς). Τὰ γέρα (τῶν πόνων), τὸ κλέος. Ἐνδοξος, ἐνδοξότατος, ἐνκλής, πανευκλής. Στεφανίτης (ἀκλινής). Νύσσα (ἐπουράνιος, οὐρανία). Νίκη, θρίαμβος, ἀφθαρσία. Χορεύει ἐν οὐρανοῖς.

Βραβεῖα (νίκης), διάδημα (νίκης, νικητικόν), στέφανον, στέφανος (ἱερόνικος, νίκης οὐράνιος). Στεφανηφόρος, στεφοδότης (ὁ Θεός), στέφος, στεφη-

φόρος, δέχεται (διάδημα νικητικών), κατακληροῦται (στεφάνων ἀφθαρσίας), κομίζεται (τὰ στέφανα), στεφανοῦται (ἀμαράντοις διαδήμασιν).

〈Λοξάζεται ἐν τῇ γῇ:〉 Ἱερὰν πανήγυριν ἄγομεν. Ἁγία θήκη (λειψάνων), ἡ σορὸς (τοῦ μάρτυρος), ἡ λάοναξ (λειψάνων), μύρον (ἐκβλύζει), βρούει ἰάσεις, ἰάματα, θαύματα. Νοσημάτων ἀλέξημα. Πρεσβεύει τῷ Θεῷ.

〈Στέφος:〉 Στέφανος (δικαιοσύνης), τὸ στεφάνωμα (τῶν ἀθλητῶν), στεφανηφόρος, καταστέφει (ὁ Θεὸς τοὺς μάρτυρας) στεφάνῳ νικητικῷ, καταστέφω (ὕμνοις).

〈Μύρον:〉 Μύρον ἀναβλύζει οἷα ῥεῖθρον ἢ τῶν λειψάνων θήκη.

〈Οὐρανία καταξίωσις:〉 Ἐσκήνωσας θεῖον εἰς νυμφῶνα, τῶν ἁγίων ἐπέβης λαμπρότησι, μέλπουσα τοῖς ἀγγέλοις.

〈Στολὴ μαρτύρων:〉 Ἐνδύονται στολὴν ἐξ οὐρανοῦ ἀμίαντον ἄφθαρτον. Μαρτυρίου ἐν αἵματι ἐπιχρώσαντες στολὴν ἱερωσύνης πρὸς οὐρανὸν ἐχώρησαν. Στολαῖς ταῖς ἐξ αἱμάτων κατηγλαϊσμένον, συμβασιλεύουσι Χριστῷ. Καλλοπίζονται ἱερώς ταῖς ἐξ αἵματος στολαῖς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ